

Přepis mluvené řeči pro neslyšící účastníky soudního řízení

Jaroslav Winter

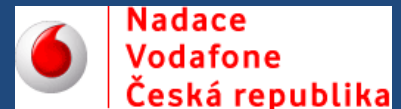
koordinátor projektu Simultánní přepis mluvené řeči

winter@brezen.cz, prepis@cun.cz

www.prepis.cz

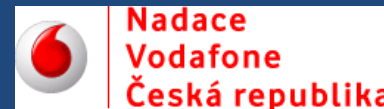
Osoby se sluchovým postižením u soudu

- tlumočení do ČZJ, ZČ
- odezírání
- říjen 2008 – zákon č. 155/1998 Sb., ve znění zákona č. 384/2008 Sb., o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob
 - zde 10 systémů, mezi nimi převod mluvené řeči do písemné podoby v reálném čase (přepis)

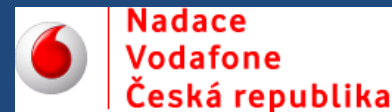
Legislativa předběhla praxi

- O přepisu nevědí soudy ani lidé se sluchovým postižením
- Projekty České unie neslyšících (granty Nadace Vodafone ČR)
 - Simultánní přepisu mluvené řeči (9/2008 – 9/2009)
 - eScribe, online přepisovací centrum (3 – 12/2009)
 - technologický partner ČVUT

Základní informace

- V průběhu projektů na 130 přepisů, z toho 8x u soudu
 - pro 6 neslyšících účastníků (2 dvakrát)
 - Praha 2 (dvakrát), Liberec, Pardubice, Praha 4 (dvakrát), Praha 8 (dvakrát)
 - neslyšící účastník 5x navrhovatelem, 1x žalovaným
 - 4 různé přepisovatelé
 - 5x žádost o přepis od neslyšícího, 3x od soudu

Neslyšící účastníci

- 4 ženy, 2 muži – všichni ohluchlí
- žádný (s 1 výjimkou) neovládá český znakový jazyk ani znakovanou češtinu
- odezírají s větším či menším až nulovým úspěchem, pro soud nepoužitelné
- pro žádného (až na 1) to nebylo první jednání u soudu
- dříve úplně bez komunikační podpory, nebo vizualizátor mluvené češtiny (ve 2 případech), resp. napsání otázek na počítači

Přístup soudů

- 4x se obrátil neslyšící po stanovení termínu jednání na ČUN a my jsme domlouvali přepis s předsedkyní senátu
- problém dovolat se na soud
- nutné vysvětlit, co je přepis, jak vypadá, co je k tomu zapotřebí
- odvolání na zák. 155/1991 Sb., ve znění zák. č. 384/2008 Sb., o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob
- nikdo ale po podrobné informaci neodmítl

Zkušenosti ze soudních jednání

- Podrobný popis prvního přepisu na www.ejustice.cz
- vyzkoušeno i bezdrátové propojení 2 notebooků

A co neslyšící účastníci?

- všichni velmi spokojeni, že konečně rovnoprávnými účastníky soudu
- i přes drobné nedostatky v nesrovnatelně lepší situaci než bez jakékoli komunikační podpory
- pro neslyšící je soudní řízení více stresující než pro slyšící, neškodily by znalosti formálních pravidel

Neslyšící občané před českými soudy

- 11. listopadu 2009 seminář na Městském soudu v Praze – videozáznamy s titulky na www.ejustice.cz
- Předseda JUDr. Jan Sváček: Městský soud v Praze ve spolupráci s ČUN začíná používat přepis mluvené řeči
- aktivně podpořil i prezident Soudcovské unie JUDr. Tomáš Lichovník
- zpravodajství v TV NOVA, později v ČT – díky tomu advokátka vyžádala přepis výslechu na Městském státním zastupitelství

Sněm Soudcovské unie

- 27. listopadu ve Frymburku - reprezentativní účast, včetně ministryně spravedlnosti
- prostor pro informaci o přepisu - Jaroslav Winter
- na místě dohodnuta podpora s předsedkyní Nejvyššího soudu ČR JUDr. Ivou Brožovou a předsedou Nejvyššího správního soudu ČR JUDr. Josefem Baxou (s pomocí Davida Kolaji)
- ohlas soudců z několika míst v ČR, zájem spolupracovat

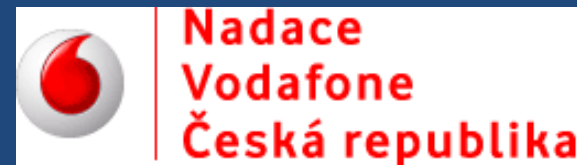
Podpora Vládního výboru pro zdravotně postižené občany

- Letos projekt Odstraňování diskriminace občanů se sluchovým postižením při soudním řízení
 - osvěta u soudů
 - již všechny informovány o přepisu
 - semináře v červnu (Brno) a na podzim (Praha)
 - osvěta u osob se sluchovým postižením
 - leták v premiéře na INSPO
 - školení přepisovatelů (ve spolupráci se sdružením Interinfo)
 - zajištění přepisu u soudních jednání

Současný stav

- díky projektům Simultánní přepis mluvené řeči a eScribe se zlepšuje povědomí o možnostech přepisu mluvené řeči u soudu
- v případě potřeby pražská organizace ČUN je schopna zajistit přepis kdekoli v republice
- koordinátor: Jaroslav Winter
777 807 727, prepis@cun.cz

NRZP ČR udělila nominaci na cenu MOSTY 2009

Nadace Vodafone ČR

za podporu vývoje, dostupnosti a využití nových
komunikačních technologií vhodných pro osoby se
sluchovým postižením